

8. SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık İSTANBUL Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

**1. Aşağıda Mustafa Kemal'e ait bazı sözler verilmiştir.
Verilen cümleleri Mustafa Kemal'in kişilik özellikleri ile eşleştiriniz.**

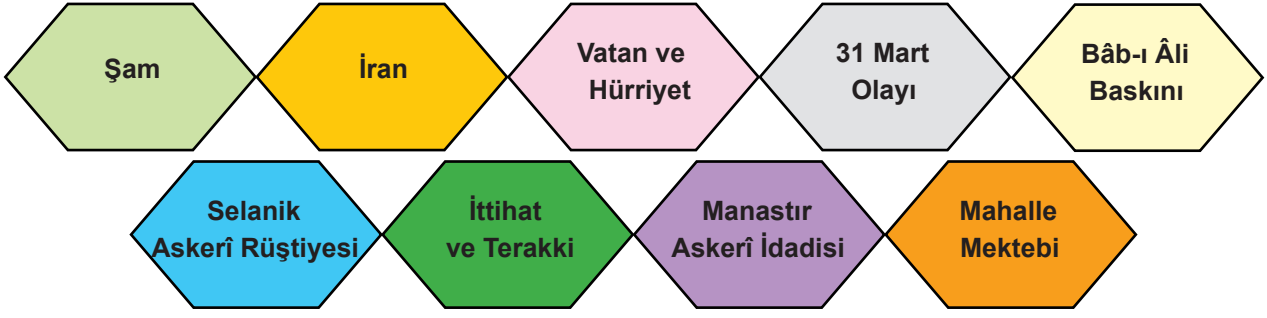
1. "Ben size taarruzu emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum."
2. "Millî kültürümüzü muasır medeniyetler seviyesine çıkaracağız."
3. "Bizim; akıl, mantık, zekâ ile hareket etmek en büyük özelliğimizdir."
4. "Yolunda yürüyen bir yolcunun, yalnız ufku görmesi yetmez. Muhakkak ufkun ötesini de görmesi gerekir."
5. "Türk milletinin tarihî özelliği de güzel sanatları sevmek ve onda yükselmektir."

- ☐ a. İdealistliği
- ☐ b. Sanatseverliği
- ☐ c. Vatanseverliği
- ☐ d. Gerçeği arama gücü
- ☐ e. İleri görüşlülüğü

2. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. (.....) Mustafa Kemal'in Trablusgarp Savaşı'nda yerel halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı halkı ayaklandırması onun teşkilatçı özelliğini ortaya koyar.
2. (.....) I. Balkan Savaşı sonunda en kârlı çıkan devlet Yunanistan'dır.
3. (.....) 31 Mart Olayı'nın bastırılmasından sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti yönetimde daha etkin bir konuma geldi.
4. (.....) Osmanlı Devleti, Trablusgarp Savaşı'ndan sonra Rodos ve On İki Adayı geçici olarak İtalya'ya bıraktı.
5. (.....) Osmanlı Devleti'nden ayrılan son Balkan devleti Bosna-Hersek'tir.

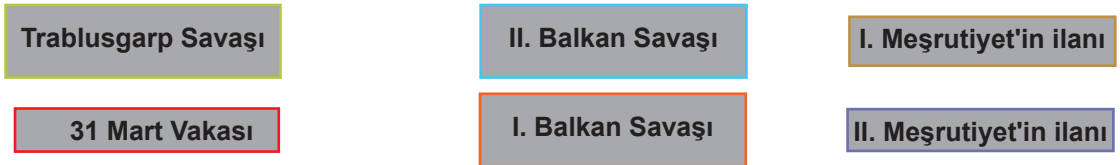
3.

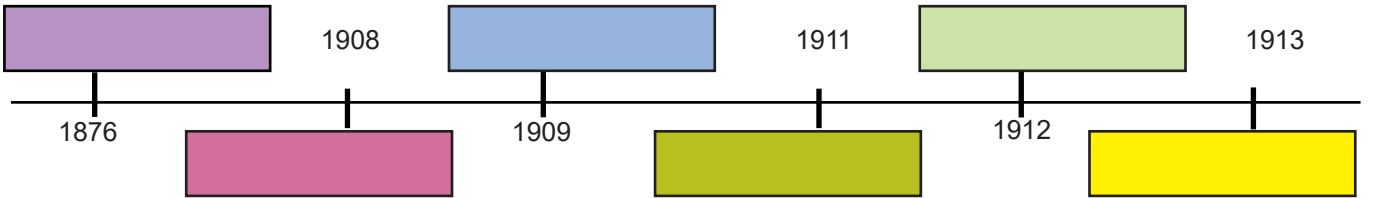
Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen uygun kelimeleri yazınız.
(Verilen kavramlar ifadelerden sayıca fazladır.)

1. Mustafa Kemal, ilk görev yeri olan 'da Cemiyeti'ni kurmuştur.
2., Meşrutiyet'in ilanına karşı olanlar tarafından çıkarılmıştır.
3. Mustafa Kemal, annesinin isteği üzerine daha çok geleneksel eğitimin verildiği 'ne gitmiştir.
4. Mustafa Kemal, askerlik mesleğine ilk adımı 'nde okurken atmıştır.

4.

Yukarıda verilen olayları tarih şeridine sırasıyla yerleştiriniz.

5. Mustafa Kemal'in fikir hayatının şekillenmesinde yerli ve yabancı birçok kişinin etkisi olmuştur. Aşağıda bu kişilerden bazıları ve bu kişilerin sahip olduğu özellikler verilmiştir.

Kişileri, sahip olduğu özellikler ile eşleştiriniz.

A	J.J.Rousseau	☐	Milliyetçilik ve Türkçülük üzerinde durur.
B	Ziya Gökalp	☐	Modern demokrasi anlayışının oluşumunda etkili olmuştur.
C	Namık Kemal	☐	Kuvvetler ayrılığı esasını ortaya koymuştur.
D	Montesquieu	☐	Vatan şairi olarak bilinir.
E	Tevfik Fikret	☐	Batıcılık fikrinin savunucularındandır.

6. Yanda verilen kareleri dört ayrı kategoride aşağıda sıra ile bir araya getirmeniz istenmektedir.

Bu durumda her bir olay için ortaya nasıl bir sayı tablosu çıkar?

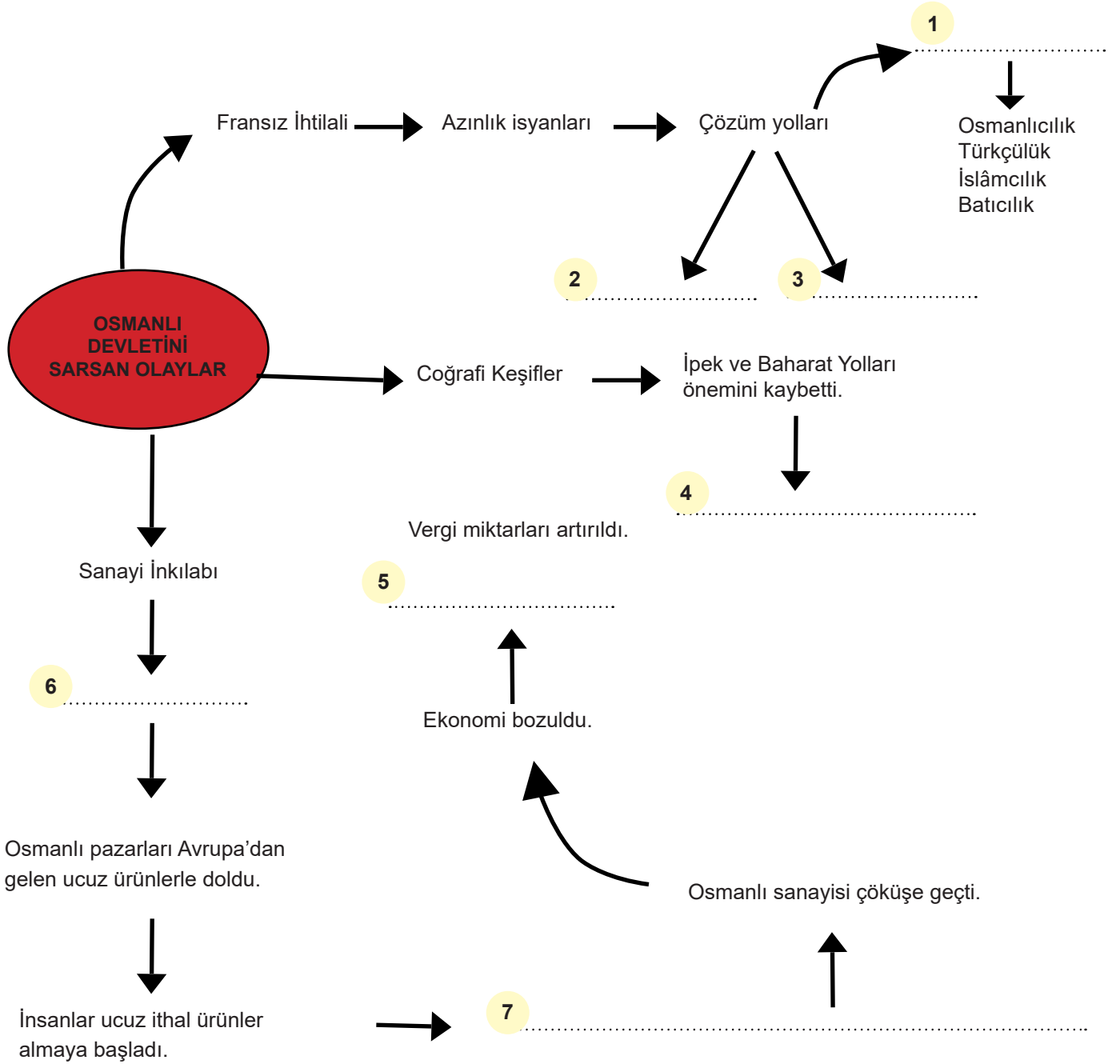
1 Milliyetçilik	2 Pazar arayışı	3 Eğitimde laiklik	4 Adalet
5 Yeniden doğuş	6 İtalya	7 Martin Luther	8 Makineleşme
9 Kilisenin gücünü kaybetmesi	10 Ham madde ihtiyacının artması	11 Yeni mezheplerin ortaya çıkması	12 Fabrikaların çoğalması
13 Bilimsel gelişmeler	14 Sanatsal gelişmeler	15 Bağımsızlık	16 Eşitlik

Sanayi İnkılabı	Fransız İhtilali								
<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>					<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>				
Rönesans	Reform								
<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>					<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>				

7. Aşağıda verilen seçenekleri dikkate alarak zihin haritasını doldurunuz.

- ★ Devlet bütçesi giderek açık verdi.
- ★ Tanzimat Fermanı
- ★ Duyun-u Umumiye kuruldu.
- ★ Islahat Fermanı
- ★ Küçük atölyeler kapandı.

- ★ İhracat geliri artış gösterdi.
- ★ Düşünce akımları
- ★ Gümrük gelirleri azaldı.
- ★ Kapitülasyonlar aracılığıyla

8. Verilen ifadeleri karşısındaki açıklamalarla eşleştiriniz.

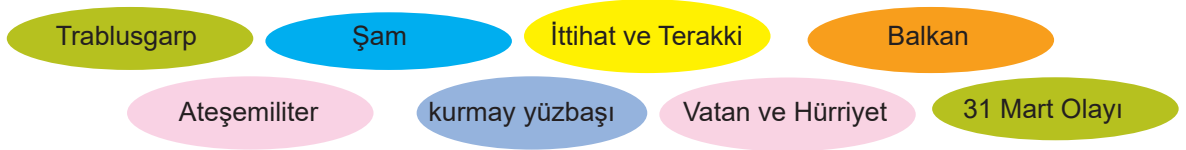
1	İttihat ve Terakki
2	31 Mart Olayı
3	Trablusgarp
4	İtalya
5	Bulgaristan
6	Vatan ve Hürriyet

	Mustafa Kemal'in Suriye'de kurduğu cemiyetin adı
	II. Balkan Savaşı'nda toprak aldığımız devlet
	Mustafa Kemal'in sömürgeciliğe karşı verdiği ilk mücadele
	Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp Savaşı'nda mücadele ettiği devlet
	Mustafa Kemal'in orduyu siyasetten ayırmadığı düşüncesiyle ayrıldığı cemiyetin adı
	Mustafa Kemal'in kurmay başkanlığını yaptığı Hareket Ordusu'yla bastırdığı isyanın adı

9. Aşağıda verilen ifadeler ile Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerini eşleştiriniz

1	Trablusgarp Savaşı'na gönüllü olarak gitmesi	Çok Yönlülüğü
2	Çanakkale Savaşı'nda düşmanın hangi yönden geleceğini bilmesi	Teşkilatçılığı
3	Başarılı bir asker, bir devlet adamı ve lider olması	Liderliği
4	Kurtuluş Savaşı'nda halkı örgütlemesi	Vatanseverliği
5	Millî Mücadele'yi başlatarak Temsil Heyeti'nin başına geçmesi	İleri görüşlülüğü

10. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen uygun sözcük ve kavramları yazınız.

1., Mustafa Kemal'in ilk savaş deneyimini kazandığı yerdir.
2., Mustafa Kemal'in ilk görev yeridir.
3., Mustafa Kemal'in Suriye'de kurduğu cemiyettir.
4., Mustafa Kemal'in başında bulunduğu Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır.
5. Osmanlı Devleti, Rumeli topraklarının birçoğunu Savaşı ile kaybetmiştir.
6. Mustafa Kemal, Sofya'da olarak görev yapmıştır.

11. Aşağıda verilen bilgilerin ilgili olduğu fikir akımının altına "X" (çarpı) işareti koyunuz.

	Osmanlıcılık	İslâmcılık	Türkçülük	Batıcılık
Bu fikir Millî Mücadele'nin kazanılmasında etkili oldu.				
Dil, din, ırk ayırt etmeden tüm Osmanlı tebaasını kapsayacak, Osmanlı halkını bir çatı altında toplayacak fikir akımıdır.				
Bu fikrin savunucuları, Avrupa'daki gelişmelerin örnek alınmasıyla devletin modernleşmesi gerektiği düşüncesindedir.				
Müslüman milletler arasında iş birliğini geliştirmeye çalışmıştır.				
Bir kısım Osmanlı aydını, Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik fikrinden etkilenerek bu fikri savunmuştur.				
Avrupa'da bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı gelişmelerin örnek alınmasını doğru bulmuştur.				
II. Abdülhamit tarafından desteklenen bu akım, Araplar'ın Osmanlı'ya karşı isyanıyla etkisini kaybetti.				
Bu fikrin etkisiyle Tanzimat ve Islahat Fermanı ilan edildi.				
Müslüman milletleri, Osmanlı halifesi etrafında birleştirmeyi amaçlıyordu.				
Temelinde gayrimüslimleri devlete bağlı tutma düşüncesi vardır.				

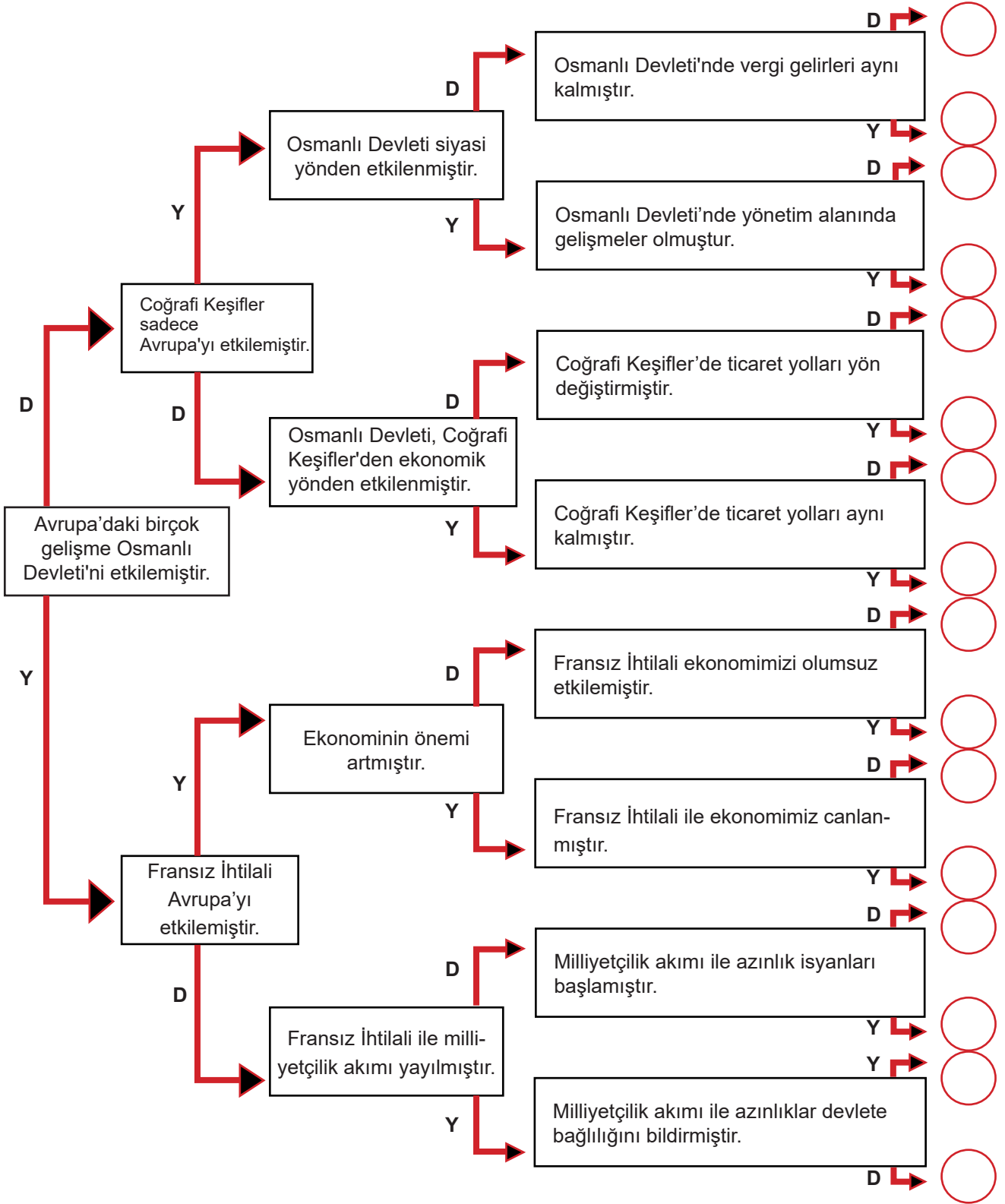
12.

albay	Sofya	Osmanlıcılık
teğmen	Şemsi Efendi Okulu	Manastır
Adana	Mahalle Mektebi	Baticılık

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun olan sözcükleri yazınız.

1., Mustafa Kemal'in eğitim hayatına başladığı okuldur.
2. Mustafa Kemal 1902 yılında İstanbul Harp Okulu'ndan rütbesi ile mezun olmuştur.
3., Mustafa Kemal'in Tevfik Fikret'ten etkilendiği düşünce akımıdır.
4., Mustafa Kemal'e "Kemal" adının verildiği okuldur.
5. Mustafa Kemal'in 27 Ekim 1913'te ateşemiliter olarak atandığı şehir'dır.

13. Aşağıda verilen yönergeleri okuyarak bir çıkış yolu belirleyiniz.

14. Aşağıda verilen olay ve sonuçları eşleştiriniz.

1	Coğrafi Keşifler
2	Fransız İhtilali
3	Islahat Fermanı
4	Sanayi İnkılabı
5	Tanzimat Fermanı

	İngiltere’de başlayan bu olayla üretim artarak mallar ucuzlamıştır.
	15. yüzyıldan itibaren gerçekleşen bu olayla dünyada birçok yeni bölge keşfedildi.
	Bu olayla Osmanlı Devleti’nde din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin bütün vatandaşların kanun önünde eşit olduğu vurgulandı.
	Tüm dünyada eşitlik, adalet, bağımsızlık ve milliyetçilik düşüncelerinin doğmasına ve yayılmasına zemin hazırladı.
	Gayrimüslimlere devlet memuru olma hakkı verildi, cizye vergisi kaldırıldı.

15. Aşağıdaki noktalı yerlere uygun kavramları yazınız. (Verilen kavramlar ifadelerden sayıca fazladır.)

1	İslâmcılık	2	Hareket Ordusu	3	Duyun-u Umumiye	4	Tevfik Fikret	5	Yıldırım Orduları
6	Türkçülük	7	Ziya Gökalp	8	Midye-Enez	9	Kânûn-î Esasi	10	Gelibolu-Bolayır

1. Araplar’ın isyanıyla etkisini yitirmiştir.
2. I. Balkan Savaşı sonucunda hattının batısından kalan topraklar kaybedilmiştir.
3.Türkçülük fikrini savunan aydınlardandır.
4.Türk tarihinin ilk anayasasıdır.
5.ile Osmanlı Devleti ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.
6. 31 Mart İsyanı tarafından bastırılmıştır.
7. Mustafa Kemal, Balkan Savaşı’nda bölgesinde görev almıştır.

16. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımı Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemiştir. Bu etki öncelikle Balkan uluslarında kendini göstermeye başlamıştır.

Bu durumun nedenleri neler olabilir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

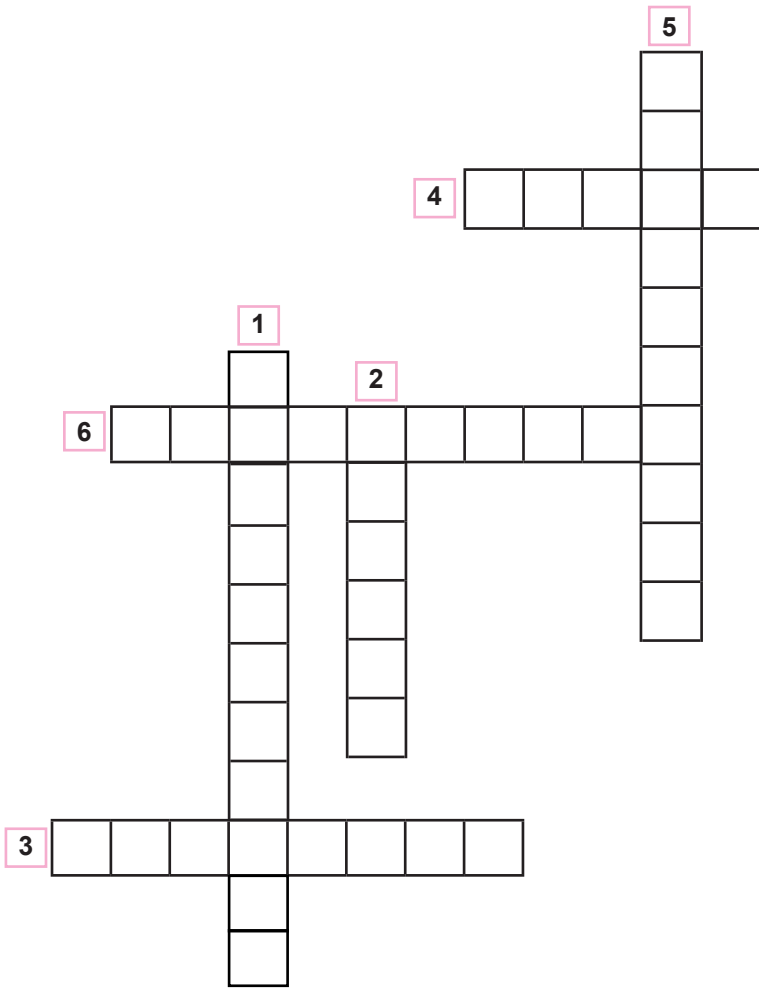
17. Avrupa'daki gelişmelerle ilgili yanda karışık olarak verilen harfleri düzelterek kutucuklara yazınız. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi bulunuz.

1	⑥④	k c o f e ğ l r a f i r i ş e
2	①	e m r f r o
3	③	ç ı y a d n i ğ a a n l a m
4	⑤②	c k ü m ö s r i i l e g r
5	⑧⑦	i s y k a a n b n i a l ı ı

Şifre Kutusu :

1	2	3	4	5	6	7	8

18. Aşağıdaki soruları cevaplayarak bulmacayı çözünüz.

1. Mustafa Kemal'in ilk askerî başarısını elde ettiği yerdir.
2. Avrupa'da dinî alanda meydana gelen geliş-
medir.
3. Mustafa Kemal'in lise eğitimi aldığı yerdir.
4. Mustafa Kemal'in ateşemiliter olarak görev
yaptığı yerdir.
5. Mustafa Kemal'i Türkçülük fikriyle etkileyen
kişidir.
6. Mustafa Kemal'in işgallere karşı yılmadan müca-
dele ettiğini gösteren kişilik özelliğidir.

(19, 20 ve 21. soruları paragrafa göre cevaplayınız.)

Mustafa, 1881 yılında Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan kenti olarak bilinen Selanik'te dünyaya geldi. Birçok şehirden farklı olarak çeşitli kültürden insanların bir arada ve özgür düşünce ortamında yaşadığı Selanik, Mustafa'yı bu yapısıyla etkilemiştir. Okul çağına geldiğinde okuyacağı okulla ilgili aile içinde tartışmalar yaşansa da ilk başta dinî eğitim veren Mahalle Mektebine, kısa bir süre sonra ise modern okul olan Şemsi Efendi Okuluna gitmiştir. Okulu bitirdikten sonra eğitimine kısa bir ara verip sırasıyla Selanik'te Mülkiye Rüştiyesi, Askerî Rüştiye; Manastır'da Askerî İdadi; İstanbul'da ise Harp Okulu ve Harp Akademisini bitirip kurmay yüzbaşı olarak ilk görev yeri olan Şam'a atanmıştır. Okuduğu tüm okullarda hayatına çeşitli değerler katıp fikir hayatını zenginleştirmiştir. Örneğin; Askerî İdadiye gittiği zamanlarda Namık Kemal ve Ziya Gökalp gibi millî edebiyatçılar; Voltaire ve Montesquieu gibi yabancı edebiyatçılardan etkilenmiş hatta tarih öğretmeni Mehmet Bey sayesinde tarih bilincine ulaşmıştır. Harp Okulunda "Ne olursa olsun akademide okuyacağım." fikrini kafasına koyan Mustafa Kemal, Harp Akademisine başladıktan sonra Minber gazetesini çıkarmış ve arkadaşlarını bu yolla bilgilendirmiştir. Mustafa'nın, Mustafa Kemal Atatürk olma yolundaki ilk ve en önemli adımı, Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmasıdır.

19. Yukarıdaki metne bağlı kalınarak Mustafa Kemal'in kişilik özellikleriyle ilgili aşağıda verilen diyagramdaki bilgilerden hangileri çıkarılabilir? Belirtiniz.

.....

.....

.....

1 Çok yönlülüğü	2 Disiplinli oluşu	3 Liderlik
4 Vatanseverlik	5 Kararlılığı	6 Mantıklılığı
7 Teşkilatçılığı	8 Sabırlı oluşu	9 İleri görüşlülüğü

20. Mustafa Kemal'in yerinde siz olsaydınız metindeki bu şehirlerin hangi özellikleri sizin de fikir hayatınızı etkilerdi?

.....

.....

.....

21. Metne göre aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

- İstanbul Harp Akademisinde arkadaşlarını bilgilendirmek için gazetesini çıkarmıştır.
- Eğitimine başladığı okul dir.
- Tarih bilinci oluşmasında Manastır Askerî İdadisindeki öğretmeni etkili olmuştur.

22. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Mustafa Kemal ilk askerî başarısını hangi savaşta elde etmiştir ?

.....

2. Milliyetçilik akımı, hangi olay neticesinde Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemiştir?

.....

3. Osmanlı Devleti, Trablusgarp Savaşı sonunda On İki Ada'yı geçici olarak hangi devlete bırakmıştır?

.....

4. Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp, hangi antlaşma ile elden çıkmıştır?

.....

5. 31 Mart Olayı'ndan sonra tahttan indirilen Osmanlı padişahı kimdir ?

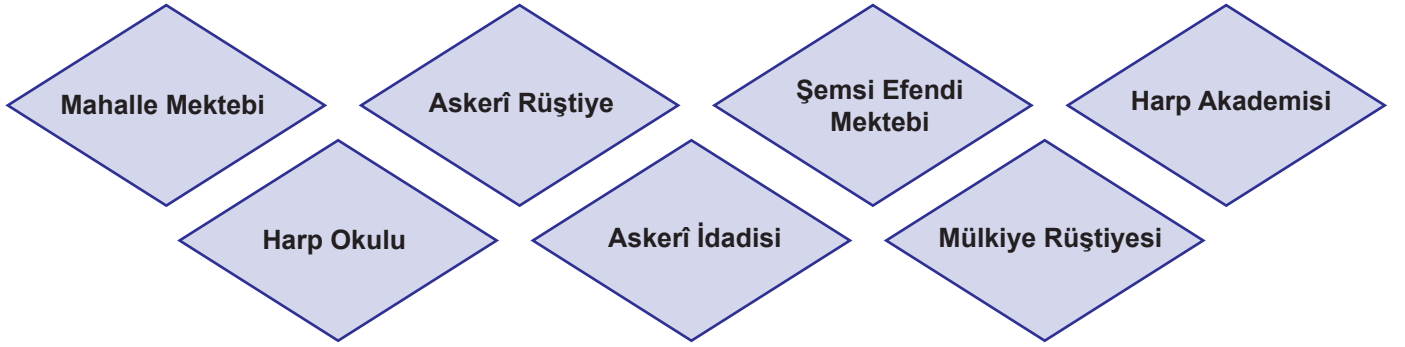
.....

23. Aşağıdaki tabloda Mustafa Kemal'in bazı kişilik özellikleri verilmiştir. Bu özelliklerden uygun olanları boşluklara yazınız.

Kararlılık	İdealistlik	Teşkilatçılık	İnkılapçılık	İleri görüşlülük
------------	-------------	---------------	--------------	------------------

Trablusgarp Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin bölgeye ordu gönderememesi üzerine gazeteci kimliği ile bölgeye giderek halkı örgütlemiştir.	
Çanakkale'de düşmanın çıkartma yapacağı yerleri tahmin etmiş ve o alanları güçlendirmiştir.	
II.Meşrutiyet'in ilanıyla yapılan değişiklikleri yeterli bulmamış, daha köklü değişimler yapılması gerektiğine inanmıştır.	
Tüm imkânsızlıklara rağmen Millî Mücadele'nin gerçekleşeceğini söylemiştir.	

24. Aşağıda verilen Mustafa Kemal'in okuduğu okullarla ilgili gruplamaları tamamlayınız.

Kronolojik Sıralama	Okul Türü	Şehirler
✓	İlkokul	Selanik
✓	✓	✓
✓	Ortaokul	✓
✓	✓	✓
✓	✓	✓
✓	Lise	
✓	✓	
✓	Yüksek Okul	
✓	✓	

Manastır
✓
İstanbul
✓
✓

OSMANLILIK

Dil, din, ırk ayrımı yapılmadan
tüm nüfusa eşit haklar vermek

İSLAMCILIK

Tüm Müslümanları halifenin
etrafında birleştirmek

TÜRKÇÜLÜK

Türk kültürünü koruyup
yönetimi sadece Türklerden
oluşturmak

BATICILIK

Kültür, yönetim, hukuk alanında
ve toplumsal alanda Avrupa
devletlerini örnek alarak yeni bir
oluşum gerçekleştirmek

25. Yukarıda belirtilen fikir akımlarına bağlı olarak yapılan faaliyetler düşünüldüğünde Türk halkını olumsuz etkileyerek halkın devlete karşı tepkili olmasına neden olabilecek akımlar hangileridir? Oluşabilecek tepkiyi nedenleri ile açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

26. Bu fikir akımlarından, değişime uğramasına rağmen, günümüzde varlığını sürdürenler hangileridir? Örnek vererek açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

27. Fransız İhtilali sonrasında Avrupa'da çığ gibi büyüyen milliyetçilik akımı, imparatorluk bünyesindeki ulusları etkileyerek ulusların ayaklanmasına neden olmuştur. Özellikle Balkan Savaşları sonrasında alevlenen olaylar, imparatorluğun hangi düşünce ile idare edilemeyeceğini ortaya koymuştur? Açıklayınız.

.....

.....

28. Aşağıdaki cümlelerde doğru ve yanlış olanları belirtiniz. Doğru olanlar için "D", yanlış olanlar için "Y" yazılı kutucukların altına ✓ işaretini koyunuz.

	D	Y	
1			Mustafa Kemal liderlik özelliğini ilk olarak Manastır'da göstermiştir.
2			Mustafa Kemal'in savaştığı ilk yer Trablusgarp'tır.
3			Mustafa Kemal'in Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurması liderliğinin göstergesidir.
4			Mustafa Kemal, Sofya'da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu.
5			I.Balkan Savaşı'nda Mustafa Kemal görev almıştır.
6			Selanik'te farklı eğitim veren okulların olması, eğitim-öğretim birliğinin göstergesidir.
7			Minber, Mustafa Kemal'in çıkardığı ilk gazetedir.
8			Uşi Antlaşması, İtalya ile imzalanmıştır.

29. Aşağıda Mustafa Kemal'in hayatını etkileyen kişilerin adları karışık olarak verilmiştir. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi bulunuz.

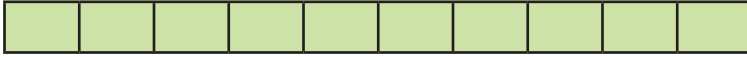

4

3

1

5

2

ŞİFRE :

--	--	--	--	--

1

2

3

4

5

İ C Ö M E N R A

M İ K K E L A M A N

A Y İ Z Ö K A G L P

F İ K V E K R İ T E F T

30. Mustafa Kemal, yabancı dil öğrenimine oldukça önem veriyordu. Selanik Askerî Rüştiyesinde okurken Frerler Okuluna giderek Fransızcasını geliştirmiş, İstanbul'da Fransızca dersler almış, yabancı yazarların eserlerini okumuştur. Hatta "Bir kurmay subay mutlaka yabancı dil bilmelidir. Bunun aksini düşünmek hata olur." demiştir.

Mustafa Kemal'in iyi derecede Fransızca bilmesi fikir hayatını nasıl etkilemiştir?

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

31. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri neresidir?

.....

32. Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü şehirleri kronolojik sıra ile yazınız.

.....

33. Mustafa Kemal'in askerlik hayatına başladığı okul hangisidir?

.....

34. Mustafa Kemal'in dış politika deneyimi kazandığı ve Avrupa'yı yakından tanıma fırsatı bulduğu şehir hangisidir?

.....

35. Mustafa Kemal ile ilgili verilen ifadelerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazınız.

1	Eğitim hayatını tamamladıktan sonra, 1905 yılında Suriye’de bulunan 5.Ordu’da görevlendirildi.	
2	"Şerif" takma adıyla gazeteci kimliği altında, Çanakkale’ye gitmiş ve burada halkı İtalyanlara karşı örgütlemiştir.	
3	1913 yılında Sofya Ataşemiliterliğine tayin edildi. Burada bulunduğu süre içerisinde Avrupa devletlerinin siyasi anlayışı ve Osmanlı Devleti hakkındaki düşüncelerini öğrenme fırsatı buldu.	
4	1909 yılında Meşrutiyet karşıtlarının başlattığı 31 Mart İsyanı’nı bastırmak için oluşturulan Hareket Ordusu’nda kurmay başkan olarak görev aldı.	

36. Mustafa Kemal'in; "Gençlik yıllarımda en heyecanlı olaylarımdan biriydi. Yaşım küçük olmasına rağmen savaşa katılmayı çok istedim." dediği Türk-Yunan Savaşı'nın (1897) gerçekleştiği sırada kendisi hangi okulda öğrenim görmekteydi?

.....

.....

.....

37. Bir derginin haber editörü olduğunuzu hayal edin. 19. yüzyıl sonlarında Selanik ile ilgili bir yazı yayımlayacaksınız. Size üç ayrı kaynaktan bilgi gelmiştir ancak aralarında tamamı doğru olan bir kaynak bulunmamaktadır.

Sizin yapmanız gereken bu üç kaynağı taramak ve doğru seçimleri yaparak bir yazı oluşturmaktır. (Not: Yazıyı kendi cümlelerinizle ve detaylandırarak oluşturmaya özen gösteriniz.)

Kaynak 1:

- A1) Selanik, canlı bir ticaret hayatına sahiptir.
- A2) Ulaşımı kara yolu ile sınırlıdır.
- A3) Düşünce özgürlüğü bakımından geride kalmıştır.
- A4) Şehirde sadece Türk okulları bulunmaktadır.

Kaynak 2:

- B1) Dış etkiye ve yeniliklere kapalı bir şehirdir.
- B2) Deniz ve demir yolu bağlantısı vardır.
- B3) Basın-yayın hayatı yok denecek kadar azdır.
- B4) Çok kültürlülüğünden uzak bir yapıya sahiptir.

Kaynak 3:

- C1) Eğitim-öğretim birliği mevcuttur.
- C2) Şehirde Avrupa devletlerinin gazeteleri de satılmaktadır.
- C3) Durağan bir ticari hayata sahiptir.
- C4) Çeşitli dil, din ve düşünceden insanlar yaşamaktadır.

.....

.....

.....

.....

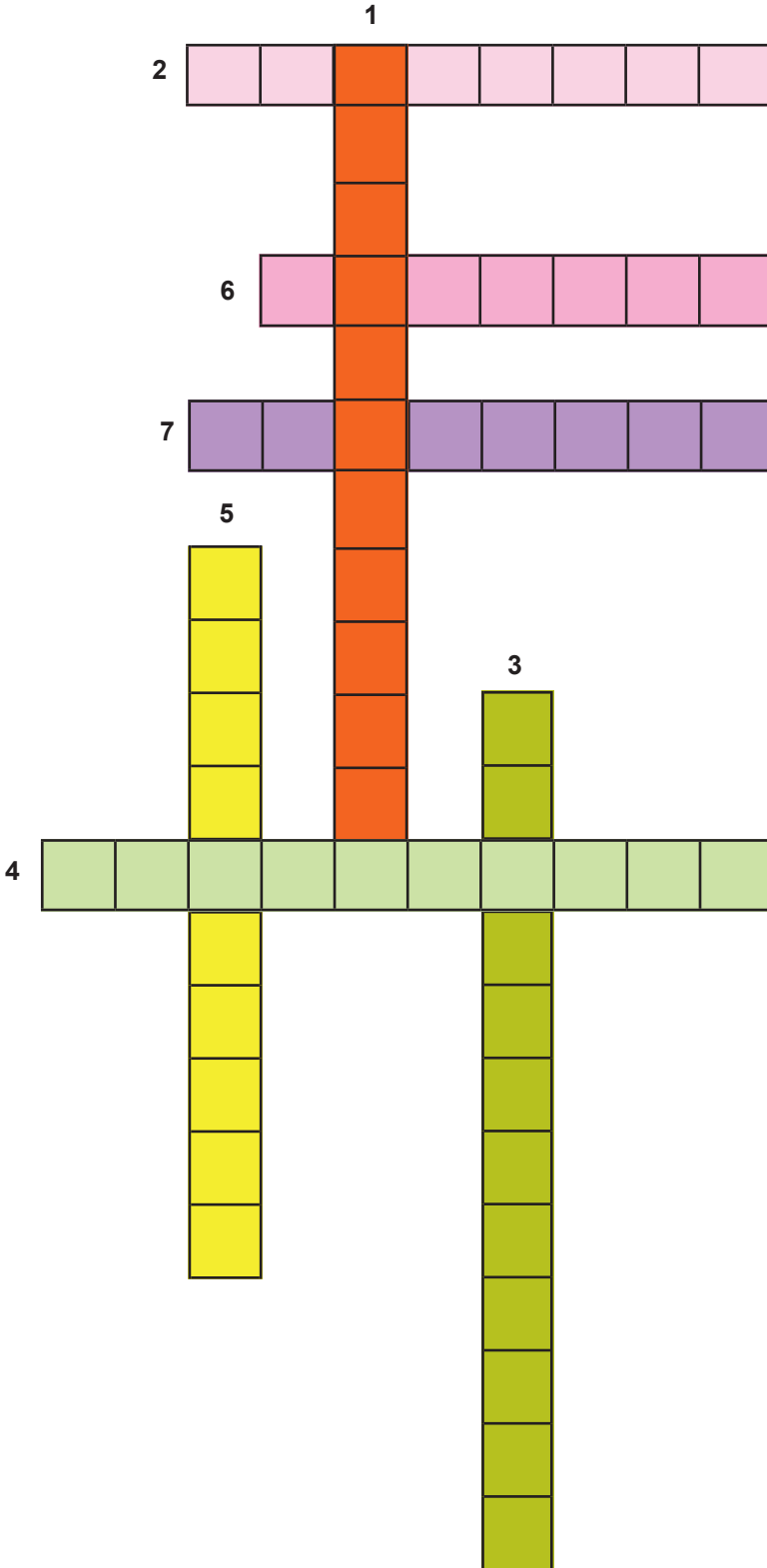
.....

.....

.....

.....

38. Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Mustafa Kemal'in tarih sevgisi ve bilinci-
ni oluşturan öğretmenidir.
2. Osmanlı Devleti'nde yaşayan halklara
dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin eşit
davranma düşüncesidir.
3. Mustafa Kemal'in Sofya'da yaptığı
görevdir.
4. Vatan şairimiz olarak anılan edebiyat-
çımızdır.
5. Tüm müslümanları halifenin etrafında
toplama düşüncesidir.
6. Mustafa Kemal'e edebiyat sevgisini
aşıl原因an kişidir.
7. Avrupa'daki düşüncelerin örnek alınma-
sıyla azınlık isyanlarının son bulacağı
düşüncesidir.

(39 ve 40. soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.)

Avrupalı devletler zamanla bilimsel bilgiyi teknolojiye aktararak buhar gücüyle çalışan gemiler icat ettiler ve dokuma fabrikalarını kurdular. Böylece Sanayi İnkılabı doğdu. Küçük üretim atölyelerindeki insan gücünün yerini makineler aldı. Makineler sayesinde üretim hızı, üretim hızı ile birlikte ham madde ve pazar ihtiyacı arttı. Bu durum Avrupa'daki büyük devletler arasında sömürgecilik rekabetinin artmasına neden oldu.

39. İnsan gücünün yerini makinelerin alması ne gibi sonuçlar ortaya çıkarmıştır? Bu konuyu, günümüz dünyası ile ilişkilendirip yorumlayarak çözüm önerilerinizi yazınız.

.....

.....

.....

.....

40. Artan üretimle birlikte ham madde ve pazar arayışının ortaya çıkması hangi sonuçları doğurmuştur? Açıklayınız.

.....

.....

.....

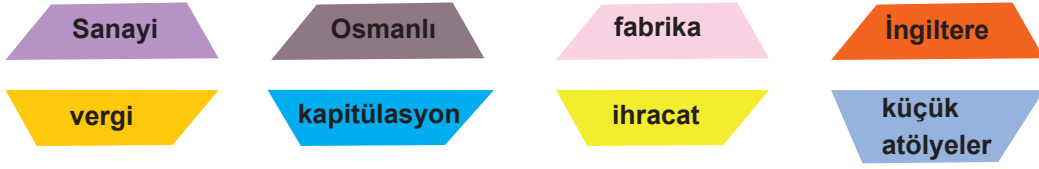
.....

41. Aşağıda verilen şehirlerde meydana gelen gelişmeleri eşleştiriniz.

1	Şam
2	Trablusgarp
3	Sofya
4	Selanik
5	Manastır
6	İstanbul

	Mustafa Kemal'in <i>Minber</i> adlı gazeteyi çıkardığı şehir
	Mustafa Kemal'in ateşemiliter olarak görev yaptığı şehir
	Mustafa Kemal'in okula başladığı şehir
	Mustafa Kemal'in ilk görev yeri
	Mustafa Kemal'in emperyalizme karşı ilk mücadele ettiği yer
	Mustafa Kemal'in vatan ve millet şiirleriyle tanıştığı şehir

42.

Yukarıda verilen anahtar kelimeleri kullanarak anlamlı bir paragraf oluşturunuz. (Paragrafı oluştururken ek kelimeler kullanarak ifadelerinizi şekillendirebilirsiniz.)

.....

.....

.....

.....

43. Aşağıdaki soruları diyagrama göre cevaplayınız.

Rönesans	1	Bulgaristan	2	Aydınlanma Çağı	3	Sanayi İnkılabı	4	Islahat Fermanı	5
Sömürgecilik	6	İngiltere	7	İtalya	8	Almanya	9	Meşrutiyetin İlanı	10
Yunanistan	11	Avusturya-Macaristan	11	Osmanlı Devleti	12	Coğrafi Keşifler	13	Kanun-i Esasi	14

- ☐ Osmanlı Devleti'ni ekonomik anlamda olumsuz etkilemiştir.
- ☐ Fransız İhtilali'nin etkisi nedeniyle parçalanma sürecine giren devletlerdir.
- ☐ Sömürgecilik yarışına katılan ülkelerdir.
- ☐ Avrupa'nın güçlenmesini sağlayan gelişmelerdir.
- ☐ Balkan Savaşı'na katılan devletlerdir.
- ☐ Osmanlı Devleti'nin azınlık isyanlarına karşı aldığı tedbirlerdir.
- ☐ Osmanlı Devleti'nin demokratikleşme amaçlı yaptığı gelişmelerdir.
- ☐ Avrupa ülkelerinin gelişmekte olan sanayilerinin ham madde ve pazar arayışı sonucunda ortaya çıkan gelişmedir.

44. Siyasi birliğini geç tamamladığı için sömürgecilik yarışında geç kalan İtalya, sanayisine ham madde sağlama düşüncesiyle Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki topraklarını işgal etti.

Osmanlı Devleti'nde, o dönemde yaşayan bir karar verici olduğunuzu düşünün. Size aşağıda numaralanan planlar öneriliyor ve planlar arasından seçim yapmanız bekleniyor. Hangisi ya da hangilerini seçersiniz? Seçip seçmeme nedenlerinizi yazınız.

Haritada rotası çizilen planlar;

1. Mısır üzerinden asker göndermek
2. Komutanları gizlice göndermek
3. Donanmayı kullanmak

.....

.....

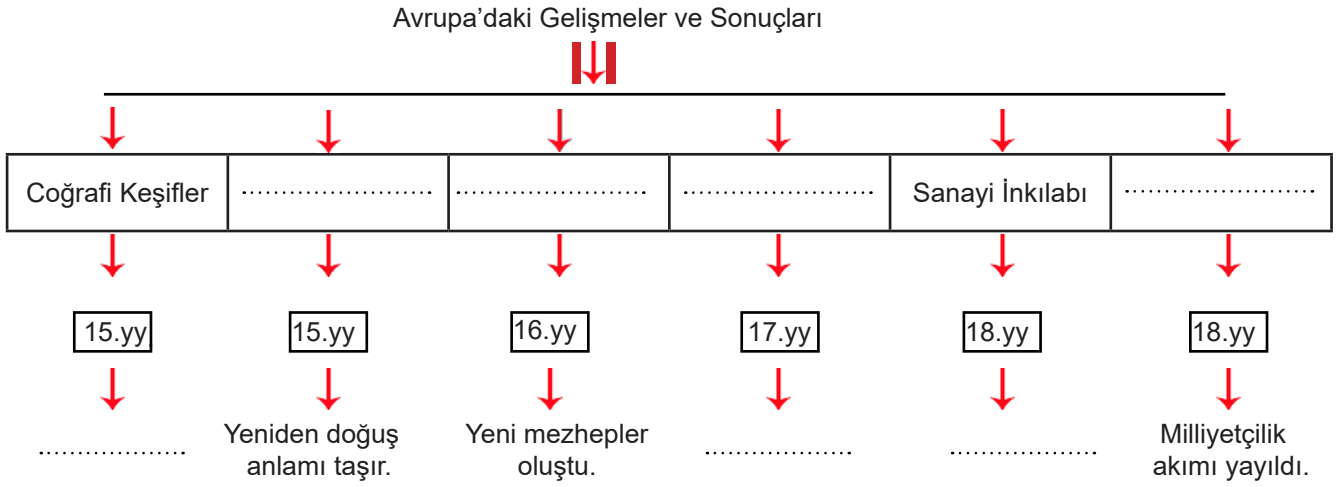
.....

.....

.....

.....

45. Kavram haritasında eksik bırakılan gelişmeleri ve gelişmelerin sonucunu yazınız.

46. Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanlar için "D", yanlış olanlar için "Y" yazılı kutucukların altına ✓ işaretini koyunuz.

	D	Y
a. Osmanlı Devleti'nin Sanayi İnkılabı'na ayak uyduramaması devletin çöküşünü hızlandırmıştır.		
b. Sanayi İnkılabı'na ayak uydurmak için askerî ıslahatlar yapılmıştır.		
c. Azınlık isyanları karşısında ilk tedbir alan II. Abdülhamit'tir.		
d. Avrupa'ya giden ve aldıkları eğitimden sonra geri gelen öğrenciler Jön Türkler (Genç Osmanlılar)'dir.		
e. II. Abdülhamit Mebusan Meclisini açarak Meşrutiyet'i ilan etmiştir.		

47. Uzun yıllar Balkan coğrafyasına egemen olan Osmanlı Devleti, zamanla topraklarını kaybetmiş ve Anadolu coğrafyasına çekilmeye başlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin Balkan coğrafyasındaki topraklarını kaybetmesine neden olan en önemli olay aşağıdakilerden hangisidir?

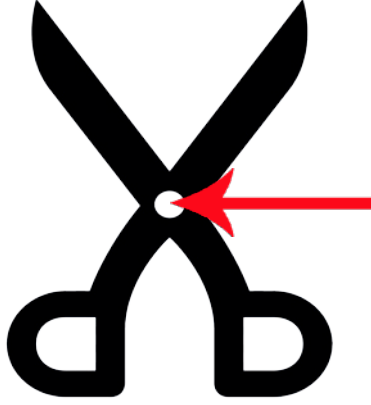
- A) Sanayi İnkılabı

C) Coğrafi Keşifler

B) Rönesans

D) Fransız İhtilali

48.

Yanda kullanıma hazır vaziyette verilmiş bir makas bulunmaktadır. Bu makasın her bir parçası bir bütünlük taşımaktadır.

Mustafa Kemal'in taşıdığı özellikler göz önüne alındığında makasın orta bölümünde yer alan vidanın makasın iki parçasını bir araya getirerek kullanılabilir hâle gelmesindeki işlevini, Mustafa Kemal'in hangi özelliği ile bağdaştırabiliriz?

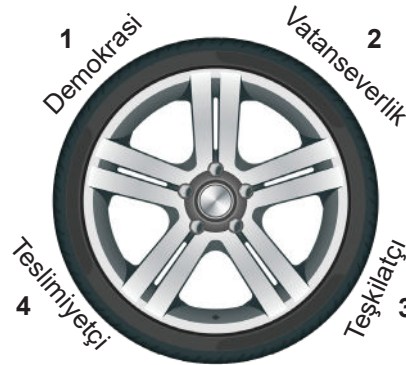
A) İleri görüşlülük

B) Vatanseverlik

C) Bütünleyicilik

D) Alçak gönüllülük

49. 31 Mart 1909 günü İstanbul'da askerî bir ayaklanma patlak vermiş. O günlerde jandarma yüzbaşı olan İsmail Canbulat Selanik'e "Meşrutiyet mahvoldu." diyen bir telgraf çekerek haber vermiştir. İttihatçı subaylardan; Cemal Bey Anadolu'dan, Enver Bey Berlin'den, Fethi Bey Paris'ten duruma müdahale için yola çıkmıştır. Yukarıda verilen durumu ilerlemenin sağlanması ve hareketliliğin yürütülmesi adına bir tekerlek olarak düşünürsek

Hangi özellik tekerleği patlatacak bir çivi niteliği taşıdığından o bölgeye yama yapılmalıdır?

A) 1

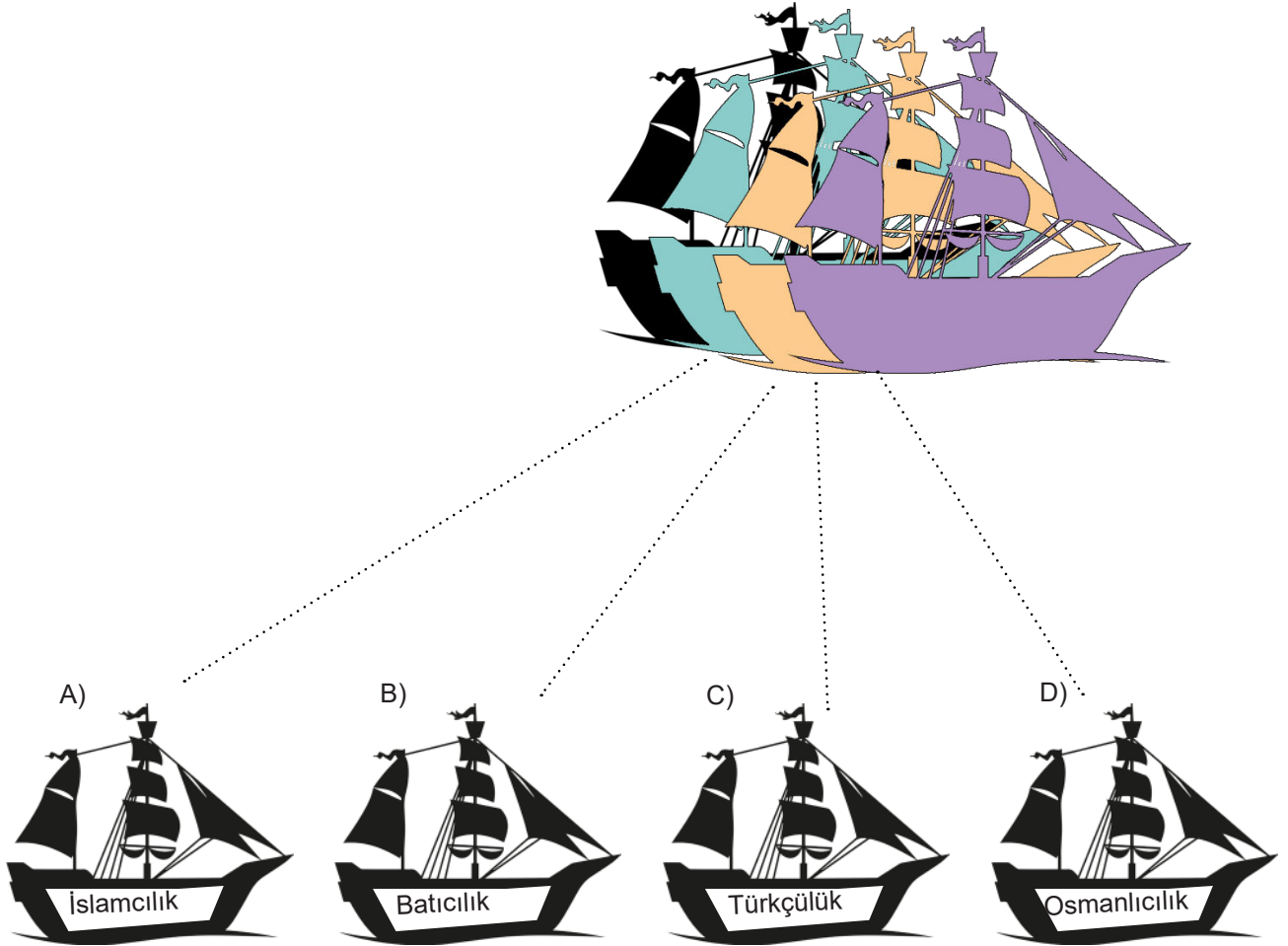
B) 2

C) 3

D) 4

50. Bir liman düşünün. Burası farklı milletlerin bir arada yaşadığı dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin herkesi aynı devletin vatandaşı sayan fikir akımıdır. Bu limanda ise bu fikir akımına destek olanların gemileri bulunmaktadır.

Yukarıda anlatılan limana aşağıdaki gemilerden hangisi yanaşırsa doğru tercih yapmış olur?

51.

Çocuklar, Mustafa Kemal gazeteci olarak "Şerif" takma adıyla nerede bulunmuştur?

Sevgi : Çanakkale

Erman : Suriye

Sedat : Kafkas

Ayten : Trablusgarp

Mehmet Öğretmen'in sorduğu soruya hangi öğrenci doğru cevap vermiştir?

A) Sevgi

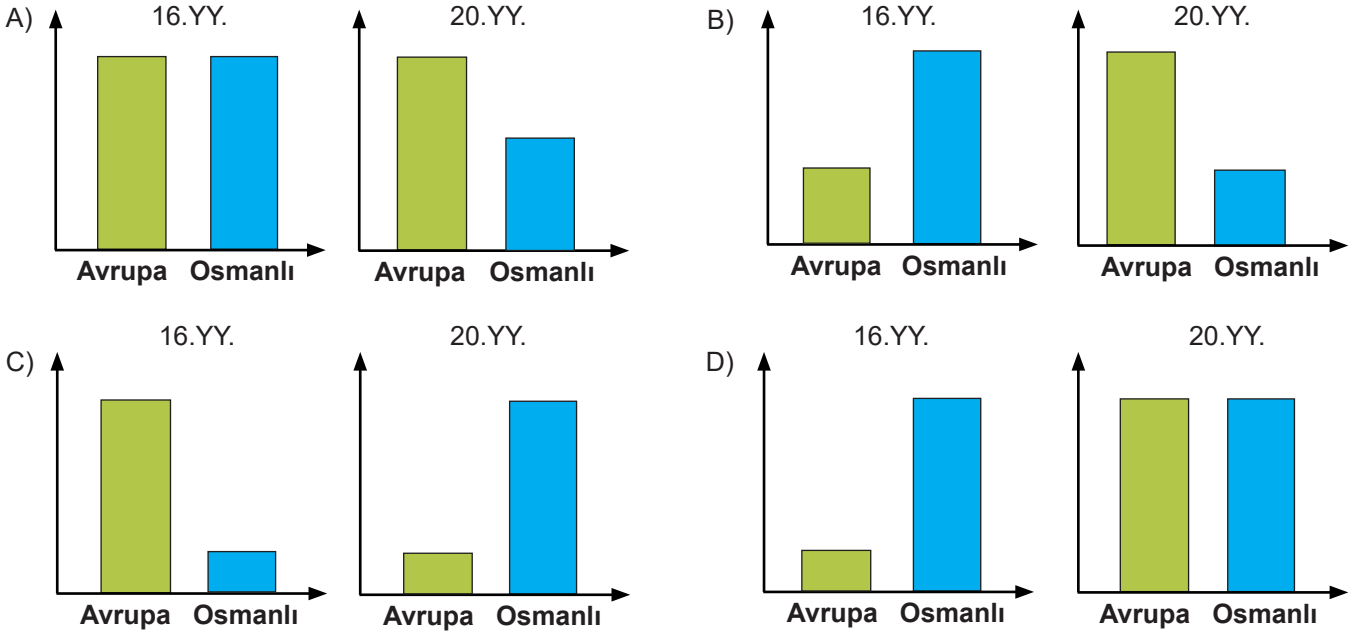
B) Sedat

C) Ayten

D) Erman

52. Osmanlı Devleti'nin 16. yüzyılda bilim, sanat, kültür ve askerî alanda gösterdiği başarı; 20. yüzyılda Avrupa'nın eline geçmiştir.

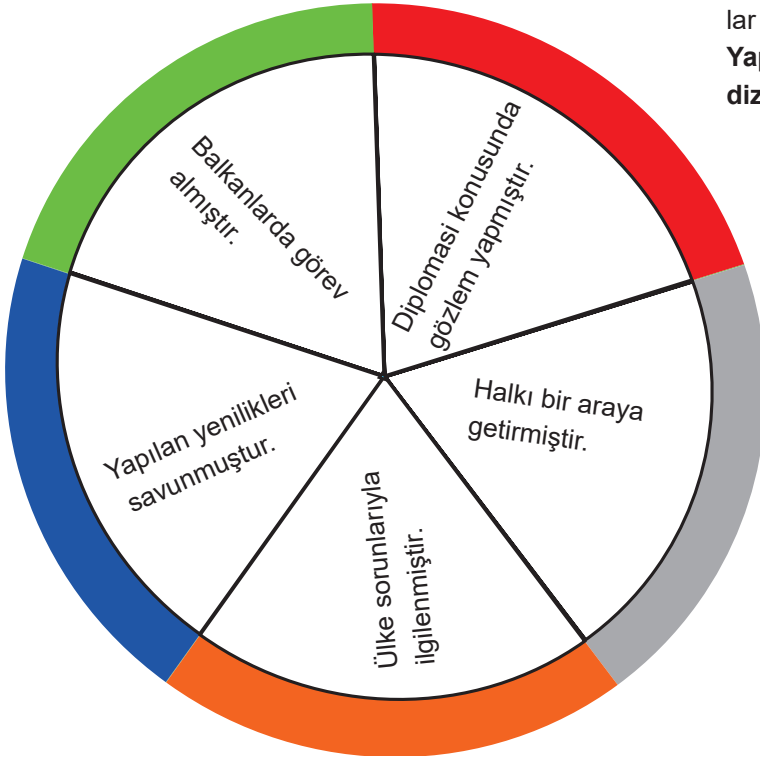
Osmanlı Devleti'nin ve Avrupa devletlerinin 16. yüzyıldaki durumları ile 20. yüzyıldaki durumları grafikte karşılaştırılarak çizilirse hangi çizim doğru olur?

53. Mustafa Kemal, Harp Akademisinden mezun olduktan sonra Şam'a atanmış ve burada ülkenin içinde bulunduğu duruma çözüm aramak için Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur. Buradan sonra geçtiği Manastır'da görevini yaparken Meşrutiyet'e karşı eski düzeni getirmek için çıkan 31 Mart Ayaklanması'nı bastıran Hareket Ordusu'nun başında kurmay başkan olarak görev almıştır. Sonrasında ise Trablusgarp'a geçip halkı örgütleyip İtalyanları durdurmayı başarmıştır. Ateşemiliter olarak görev yaptığı yıllarda üst düzey devlet adamlarının toplantılarına katılmış ve devlet yönetimi alanında kendini geliştirmiştir.

Yukarıda verilen paragraf dikkate alınarak yanda bulunan ve birbirinden ayrılabilen çemberlerdeki çıkarımlar yapılmıştır.

Yapılan çıkarımlar paragraftaki kronolojiye göre dizildiğinde aşağıdaki şekillerden hangisi oluşur?

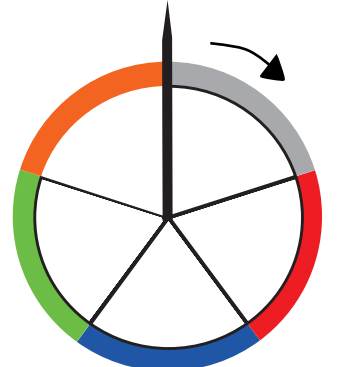
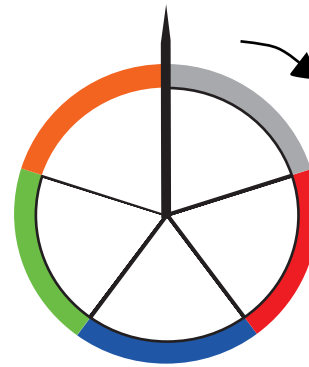
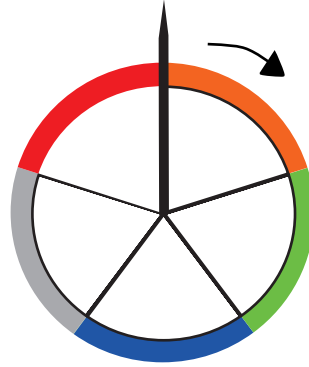
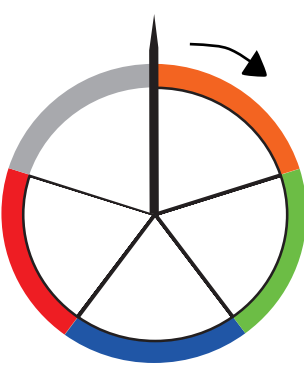

A)

B)

C)

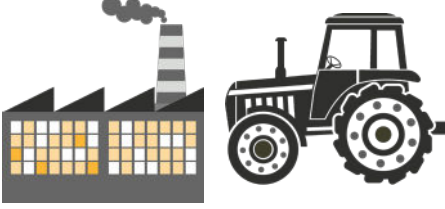
D)

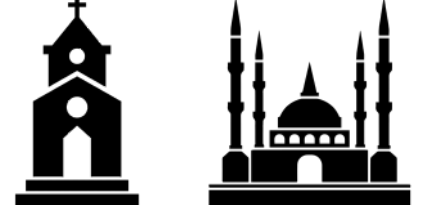
54. 1789 yılında yaşanan Fransız İhtilali sonucu milliyetçilik düşüncesi dünyaya yayıldı. Bu durumdan en çok etkilenenler Osmanlı Devleti ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu gibi çok uluslu devletler oldu. Bu devletlerin egemenliğinde yaşayan milletler, milliyetçilik düşüncesi doğrultusunda bağımsızlıklarını kazanmak için mücadeleye giriştiler. Bu gelişmeler sonucunda ise devletlerin dağılma süreçleri hızlandı.

Yukarıda verilen bilgi ile aşağıdaki şekillerden hangisi arasında bağlantı kurulabilir?

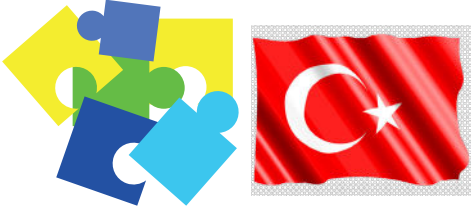
A)

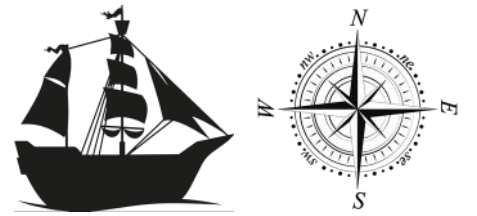
B)

C)

D)

55. Osmanlı Devleti, Trablusgarp Savaşı'nın sonunda imzalamış olduğu Uşi Antlaşması ile Trablusgarp'ı İtalya'ya bırakmasına rağmen dinî açıdan Osmanlı'ya bağlılığının devam etmesi konusunda ısrarcı olmuş ve bu durumu İtalya'ya kabul ettirmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini yansıtır niteliktedir?

- A) Savaş, Osmanlı Devleti'nin başarısı ile sonuçlanmıştır.
- B) İtalya istediklerini elde edememiştir.
- C) Halifelik yetkisi siyasi alanda kullanılmıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin kazandığı zafer niteliğindedir.

56. 20. yüzyıla gelindiğinde Osmanlı Devleti'nde ekonomik ve askerî başarısızlıklar, toprak kayıplarının artışı gözle görülür bir hâl almıştı. Bununla birlikte devlete olan güven azalmış kötü gidişata dur denilmesi gerektiği halk arasında konuşulur olmuştu.

Bu bilgilere göre;

- I. Halkın sıkıntıların üstesinden birlikte geldiğine,
- II. Yönetim şeklindeki değişikliğin askerî başarı getirdiğine,
- III. Sorunların farklı alanlarda yaşandığına,

ifadelerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III

57. Sanayi İnkılabı ile ham madde ihtiyacı artan İngiltere 18 ve 19. yüzyılda Asya ve Afrika ülkelerinde geniş sömürgeler elde etmiştir. Bu yıllarda artan ticaret ve sömürgecilik faaliyetleri İngiltere'nin dışında başka batılı ülkelerin de güçlenmesine ortam hazırlamıştır. Aynı dönemde Osmanlı Devleti'nin de Batı ile ilişkileri artmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sanayi İnkılabı ham madde ihtiyacını arttırmıştır.
- B) Osmanlı Devleti bu dönemde Batı'nın yarı sömürgesi durumuna gelmiştir.
- C) Sanayi İnkılabı'ndan Avrupa dışındaki kıtalar da etkilenmiştir.
- D) Sanayi İnkılabı bazı ülkeleri olumlu, bazılarını olumsuz etkilemiştir.

58. "Türkiye Cumhuriyeti halkını, ayrı ayrı sınıflardan oluşmuş değil; kişisel ve sosyal hayat içinde iş bölümü itibari ile çeşitli mesleklere ayrılmış bir toplum olarak görmek esas prensiplerimizdendir."

Mustafa Kemal ATATÜRK

Mustafa Kemal'in söylemiş olduğu bu söz onun hangi özelliğini ön plana çıkarmaktadır?

- A) İdealist
B) Birleştirici
C) Vatansever
D) Teşkilatçı

59. Jön Türkler'in Meşrutiyet'i ilan ettirme çabaları neticesinde II. Abdülhamit, Meşrutiyet'i ilan etmiş, halk yönetime katılma hakkı kazanmış ancak son sözü yine padişah söylemiştir.

Buna göre;

- I. Padişahın yetki genişliği devam etmektedir.
II. Millî egemenlik açısından önemli adım atılmıştır.
III. Bu gelişme ile demokratikleşme hareketleri tam anlamıyla gerçekleşmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I,II ve III

60. I. Mustafa Kemal'in doğduğu Selanik şehrinde Rum, Ermeni, Yahudi ve Türk ulusları bir arada yaşamaktadır.
II. Selanik, aynı zamanda bir liman kentidir.
III. Avrupa'da yayımlanan birçok gazete ve derginin basın yayın organları Selanik'te ilgi görmüştür.

Selanik ile ilgili verilen özellikler aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğrudur?

I.	II.	III.
A) Çok uluslu yapıda olması	Avrupa'yı takip etmesi	Kültürel etkileşime açık olması
B) Kültürel etkileşime açık olması	Çok uluslu yapıda olması	Avrupa'yı takip etmesi
C) Çok uluslu yapıda olması	Kültürel etkileşime açık olması	Avrupa'yı takip etmesi
D) Avrupa'yı takip etmesi	Kültürel etkileşime açık olması	Çok uluslu yapıda olması

- 61 . I. Mustafa Kemal'in Çanakkale Cephesi'nde düşmanın çıkarma yapacağı yeri önceden tahmin etmesi
II. Trablusgarp Savaşı'nda halkı bir araya getirerek İtalyanları durdurması
III. Kurtuluş Savaşı sırasında komutan; savaş kazanıldıktan sonra devlet adamı olması
IV.
V.

Yukarıdaki paragraftan yola çıkarak Mustafa Kemal'in kişilik özellikleri sıralanmıştır.

- I. İleri görüşlülük
II. Birleştiricilik
III. Çok yönlülük
IV. İleri görüşlülük
V. Vatanseverlik

Yukarıdaki sıralamanın doğru olabilmesi için paragraf sırasıyla hangileri ile devam etmelidir?

- A) IV. Vefatından önce verdiği röportajda II. Dünya Savaşı'nın başlayacağını öngörmesi
V. "Yurtta sulh cihanda sulh!" sözünü söylemesi
B) IV. "Yurtta sulh cihanda sulh!" sözünü söylemesi
V. Çanakkale Cephesi'nde "Ben size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum!" demesi
C) IV. Vefatından önce verdiği röportajda II. Dünya Savaşı'nın başlayacağını öngörmesi
V. Sakarya Savaşı'nda kaburgalarının kırılmasına rağmen savaşa devam etmesi
D) IV. 31 Mart Ayaklanması'nı bastıran orduda görev alması
V. Sakarya Savaşı'nda kaburgalarının kırılmasına rağmen savaşa devam etmesi

62. İngiltere'de temeli atılan Sanayi İnkılabı ile fabrikalaşma Avrupa'da yayılmaya başlamıştır. Sanayileşme hızına ayak uyduramayan Osmanlı Devleti'nde küçük atölyeler ve el tezgahları kapanmaya başlamış, yerli üretim durma noktasına gelmiştir.

Buna göre;

- I. Sanayi İnkılabı, Osmanlı Devleti'nde başlamıştır.
II. Osmanlı ekonomisi olumsuz yönde etkilenmiştir.
III. Osmanlı Devleti, ekonomik yarışa sonradan girebilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

63. Mustafa Kemal, 1897 yılında askerî lisede öğrenciyken Osmanlı-Yunan Savaşı'na katılmak istemişti. Osmanlı Devleti'nin savaşı kazanmış olmasına rağmen entrikalarla masada yenik sayılması Mustafa Kemal'de diplomasiye önem verilmesi inancını doğurmuştu. Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'ndan sonra Lozan Barış Görüşmeleri'nde çetin bir mücadele vermesinin nedenlerinden biri de yaşadığı bu deneyimdir.

Yukarıdaki metne dayanarak Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği hakkında çıkarım yapılabilir?

- A) İleri görüşlülüğü
B) Barışçılığı
C) Teşkilatçılığı
D) Tarihten ders aldığı

64. 1789 yılında meydana gelen Fransız İhtilali ile dünyadaki birçok devlet, birçok alanda etkilenmiştir. Fransız İhtilali'nin sonuçlarına baktığımızda;

- Özgürlük ve eşitlik anlayışı gelişti.
- İnsan hakları anlayışı gelişti.
- Demokratik gelişmeler yaşandı.
- Milliyetçilik akımı yayıldı.
- Laiklik ve inanç özgürlüğü gibi gelişmeler ön plana çıktı.

Yukarıdaki sonuçlara bakıldığında aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilali'nin Osmanlı Devleti'ndeki etkilerinden biri değildir?

- A) Toprakları daralmıştır.
B) Nüfusu azalmıştır.
C) Azınlık isyanları çıkmıştır.
D) Dinî inanış değişmiştir.

65.	Osmanlıcılık	Osmanlı Devleti içinde yaşayan halkın tamamı din, dil, ırk, etnik yapısı dikkate alınmadan aynı haklara sahip olacak; böylece azınlık isyanları önlenecekti.
	Türkçülük	Türk kültürü korunacak ve geliştirilecek, ülkeyi yöneten kesim ise Türklerden oluşacaktı.
	İslamcılık	İslam dünyası Osmanlı halifesi etrafında birleşirse devletin yıkılması önlenecekti.
	Batıcılık	Birçok alanda (kültür,yönetim,hukuk) Avrupa devletlerinin örnek alınmasıyla ülke dağılmaktan kurtulacaktı.

Bu tabloya göre;

- I. Halk, tüm akımları sonuna kadar benimsemiştir.
II. Hepsinin temelinde çağdaşlaşma düşüncesi vardır.
III. Akımların ortak temeli ülkeyi dağılmaktan kurtarmaktır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III

66. I. Askerlik sevdası için yarım bıraktığı okuldur.
II. Kurmay yüzbaşı olarak mezun olduğu okuldur.
III. Annesinin isteği doğrultusunda gittiği okuldur.

Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü okul-bilgi eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

	<u>Mahalle Mektebi</u>	<u>Selanik Mülkiye Rüştiyesi</u>	<u>İstanbul Harp Akademisi</u>
A)	I	III	II
B)	III	II	I
C)	II	I	III
D)	III	I	II

67. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde kodlama yoluyla kısa öğreti yaparak konunun kalıcılığını sağlamak isteyen Burcu Öğretmen, öğrencisi Elif'e "Reform, Rönesans, Sanayi İnkılabı, Coğrafi Keşifler" kavramlarını vermiştir. Bu kavramların karşılıklarına onları çağrıştıracak kısa birer cümle yazmasını istemiştir.

Elif yapmış olduğu çalışmada hangi kavramı yanlış bilgi ile eşleştirmiştir?

- A) Rönesans → Bilim, sanat, felsefede yeniden doğuş
B) Reform → Dinde aydınlanma
C) Sanayi İnkılabı → Ham madde ve pazar arayışı
D) Coğrafi Keşifler → İpek ve Baharat Yolları'nın bulunması

68. Fransız İhtilali sonrası dünyada çığ gibi büyüyen milliyetçilik akımı, imparatorluk bünyesindeki ulusları etkilemiş ve onların ayaklanmasına neden olmuştur. Özellikle Balkan Savaşları sonrasında gelişen olaylar, Osmanlı Devleti'nin - - - - düşüncesi ile idare edilemeyeceğini ortaya koymuştur.

Yukarıda boş bırakılan alanın devleti çöküşten kurtarmak için oluşturulan fikir akımlarından hangisi ile doldurulması uygun olur?

- A) İslamcılık
B) Batıcılık
C) Osmanlıcılık
D) Türkçülük

69. Mustafa Kemal'i eğitim hayatı sürecince fikri yönden etkileyen yerli ve yabancı düşünürler olmuştur. Manastır Askerî İdadisinde okurken edebiyat ve şiirle tanışmıştır. Ayrıca tarih öğretmenin etkisi ile de Fransız İhtilali'nin ortaya çıkmasında etkili olan aydınların eserleriyle tanışmıştır.

Bu bilgilerden hareketle Mustafa Kemal'i düşünce yönünden etkileyen kişiler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Tefik Fikret	B) Voltaire
C) Namık Kemal	D) Yahya Kemal Beyatlı

70. Osmanlı Devleti, bünyesindeki geleneksel okulların yanında modern okulların açılmasına da izin vermiştir. Modern tarzdaki bu okullardan mezun olan Şemsi Efendi, kendi okulunu 1872'de kurmuştur. Öğrencisi olan General Galip Pasinler, okulu şöyle anlatmıştı:

"Dershane kapısından girince karşımda burcu burcu kokan çam tahtasından yapılmış sıralar, iki ayak merdivenle çıkılır bir kürsü ve duvara dayanmış bir siyah tahta, silgi, tebeşir... Değişen sadece kara tahta ve rahle değildi. Aynı zamanda anlayıştı. Şemsi Efendi'nin okulda oyuna izin vermesi, jimnastik yaptırması geleneksel okul yapısına tersti..."

Bu bilgiler ışığında Mustafa Kemal'in eğitim hayatındaki hangi okulun modern yapıdan uzak olduğunu söyleyebiliriz?

A) Manastır Askerî İdadisi	B) Selanik Mülkiye Rüştiyesi
C) Mahalle Mektebi	D) Selanik Askerî Rüştiyesi

71. Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlerin baskısından kurtulmak için yaptığı çalışmalar arasında aşağıdakilerden hangisi görülmez?

A) Fransız İhtilali	B) Tanzimat Fermanı
C) Islahat Fermanı	D) Meşrutiyet'in ilanı

72. Geçmişten günümüze Avrupa'nın değişimiyle ilgili bir ödev hazırlayan 7.sınıf öğrencisi Mehmet; Orta Çağ'da Avrupa'nın sosyal, kültürel, bilim, sanat , ekonomi vb. alanlarda Türk-İslam dünyasına göre çok daha geri olduğunu görmüş ancak Orta Çağ'ın aksine Yeni Çağ ve Yakın Çağ Avrupa'sının her alanda gelişme gösterdiğini fark etmiştir. Özellikle 20. yüzyıl başlarında sosyal, kültürel ve siyasal alanlarda etkili olan çok güçlü bir Avrupa'nın ortaya çıktığını görmüştür. Mehmet Avrupa'daki bu değişimin kısa sürede gerçekleşmediğini, daha önceden yaşanan gelişmelerin ve çalışmaların etkisiyle olduğunu ifade etmiştir.

Bu bilgilerden hareketle güçlü bir Avrupa'nın doğmasında 20. yüzyıldan önce yaşanan;

- I. Coğrafi Keşifler
- II. Reform
- III. Sanayi İnkılabı

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I,II ve III

(73 ve 74. soruları verilen paragrafa göre cevaplayınız.)

73. 1789 yılında meydana gelen Fransız İhtilali'nin etkisiyle birçok ülkede farklı olaylar yaşanmıştır. ABD'nin İngiliz kolonisinden ayrılması, Osmanlı ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nda azınlık isyanlarının çıkması, bu duruma örnektir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Fransız İhtilali'nin bu etkisini kırmak için yaptığı çalışmalardan biri değildir?

- A) Tanzimat Fermanı'nı yayınlaması
- B) Islahat Fermanı'nı yayınlaması
- C) Meşrutiyet'i ilan etmesi
- D) Sened-i İttifak'ı imzalaması

74. **Fransız İhtilali'nden sonra Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi üzerinde değişim yaşanmamıştır?**

- A) Sosyal yapı
- B) Dinî inanış
- C) Yönetim şekli
- D) İktisadi yapı

(75, 76 ve 77. soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.)

- 75.** Trablusgarp Savaşı'nı fırsat bilen Balkan ulusları, Rusya'nın da kışkırtmasıyla Osmanlı Devleti'ne savaş açmıştır. I. Balkan Savaşı'nda Osmanlı sınırları Midye-Enez hattına kadar gerilemiştir. Osmanlı Devleti, kaybetmiş olduğı topraklardan bir kısmını II. Balkan Savaşı sonrası geri alabilmiştir.

Balkan uluslarını kendi çıkarları için kullanan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Almanya	B) Rusya
C) Fransa	D) İngiltere

- 76.** Bu metinden Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Son dönemi mücadelelerle geçmiştir.
B) Büyük toprak kayıpları yaşamıştır.
C) Kaybettiğı toprakların bir bölümünü geri almıştır.
D) Avrupalı devletlerle iş birliğı yapmıştır.

- 77.** Osmanlı Devleti, bu savaşlarda aşağıdaki devletlerden hangisi ile karşı karşıya gelmemiştir?

A) Yunanistan	B) İtalya
C) İran	D) Bulgaristan

78. İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesinde;

- I. Osmanlı donanmasının yetersiz oluşu,
- II. Gelişen sanayisine ham madde ve pazar arayışı,
- III. Birliğini geç tamamlaması ve sömürgecilik yarı-şında geç kalması

sebeplerinden hangileri işgali daha kolay hâle getiren bir etki yaratmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

- 79. Fransız İhtilali'nin ortaya çıkarmış olduğu "milliyetçilik" akımı Tanzimat ve Islahat Fermanları'nın hazırlanıp yayımlanmasına ortam hazırlamıştır. Yapılan düzenlemelerle müslüman ve gayrimüslim halk arasında eşitsizlik olarak nitelendirilen durumlar ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır.**

Yayımlanan bu fermanların öncelikli amacı aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Azınlıkların ayaklanmasını durdurarak devletin dağılmasını engellemek
- B) Gayrimüslimlerin de devlet memuru olabilmelerini sağlamak
- C) Mahkeme kararı olmadan kişilerin cezalandırılmasını önlemek
- D) Askerlik uygulamalarında düzenleme yapmak

- 80. Tanzimat sonrası Avrupa'ya giden ve Genç Osmanlılar (Jön Türkler) olarak adlandırılan bir grup öğrencinin, yönetimde kralın yanında meclisin bulunduğunu gördükten sonra ülkelerine döndüklerinde Meşrutiyet rejiminin Osmanlı Devleti'nde de uygulanması gerektiğini dile getirdiler.**

Aşağıdakilerden hangisi bu gelişme sonrası yaşanan olaylardan biri değildir?

- A) II. Abdulhamit'in verdiği söz üzerine Meşrutiyet'i ilan etmesi
- B) Osmanlı anayasası olan Kanun-i Esasi'nin yürürlüğe konması
- C) Osmanlı-Rus Savaşı'ndan dolayı Meşrutiyet yönetimine son verilmesi
- D) Meşrutiyet'in kaldırılmasına tepki olarak "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti" kurulması

- 81. Mustafa Kemal, çevresinde olup biten her şeye karşı duyarlı olmuş ve bu olup bitenlerden bir şeyler öğrenmiştir. Okuduğu kitaplar, tanıştığı insanlar, okullarındaki öğretmenler, farklı yazar ve düşünürler onu etkilemiş ve onun fikir hayatını farklı yönleri ile geliştirmiştir. Tevfik Fikret'ten adalet ve özgürlük; Ziya Gökalp'ten milliyetçilik ve Türklük; Fransız düşünürlerden ise din ve vicdan özgürlüğü, kuvvetler ayrılığı, demokrasi gibi kavramları öğrenmiştir. Bu kavramlar fikirlerinin temelini oluşturmuştur.**

Yukarıdaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çevresine karşı duyarlı bir insan olduğuna
- B) Fikir hayatını tek yönüyle geliştirdiğine
- C) Farklı yazar ve düşünürlerden etkilendiğine
- D) Yabancı yazarlardan da etkilendiğine

82. • Tanzimat Fermanı
• Islahat Fermanı
• Meşrutiyet'in ilanı
• Kanun-i Esasi'nin kabulü

Osmanlı Devleti'nin yukarıdaki faaliyetleri;

- I. Azınlık isyanları önlemek,
II. Devleti dağılmaktan kurtarmak,
III. Azınlıkların devlete olan bağlılıklarını artırmak

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

84. Mustafa Kemal, askerlik hayatı boyunca savaşı son çare olarak görmüş; sorunları öncelikle diplomasi yoluyla çözmeyi tercih etmiştir.

Yukarıda Mustafa Kemal'in hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Kararlılık B) Barışçılık
C) İleri görüşlülük D) Tutarlılık

83. "Ben düşündüklerimi sevdiklerime olduğu gibi söyledim. Aynı zamanda lüzumlu olmayan sırrı kalbimde taşımak iktidarında olmayan bir adamım. Çünkü ben bir halk adamıyım. Ben düşündüklerimi mutlaka halkın karşısında söylemeliyim. Yanlışım varsa halk teki eder."

Mustafa Kemal Atatürk

Mustafa Kemal'in yapmış olduğu konuşmadan onun hangi özellikleri hakkında çıkarımda bulunabiliriz?

- A) İleri görüşlü - İdealist
B) Mantıklı olma - Vatanseverlik
C) Alçak gönüllü - Açık sözlü
D) Açık sözlü - İdealist

85. **Mustafa Kemal'in;**

- I. İlk savaş deneyimini yaşadığı,
II. Edebiyat sevgisinin geliştiği,
III. Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurduğu,

şehirler sırası ile aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Trablusgarp - Şam - Manastır
B) Şam - Manastır - Trablusgarp
C) Trablusgarp - Manastır - Şam
D) Şam - Trablusgarp - Manastır

CEVAP ANAHTARI

1. 1-c / 2-a / 3-d / 4-e / 5-b

2. 1. D 2. Y 3. D 4. D 5. Y

3. 1. Şam - Vatan ve Hürriyet 2. 31 Mart Olayı 3. Mahalle Mektebi 4. Selanik Askerî Rüştîyesi

4. Yıllara göre sırayla:

- I. Meşrutiyet'in ilanı (1876)
- II. Meşrutiyet'in ilanı (1908)
- 31 Mart Vakası (1909)
- Trablusgarp Savaşı (1911)
- I. Balkan Savaşı (1912)
- II. Balkan Savaşı (1913)

5. B / A / D / C / E

6. Sanayi İnkılabı

2	8
10	12

Rönesans

6	14
5	13

Fransız İhtilali

1	4
15	16

Reform

3	7
9	11

7. 1.Düşünce akımları

2.Tanzimat Fermanı

3. Islahat Fermanı

4. Gümrük gelirleri azaldı.

5. Devlet bütçesi giderek açık verdi.

6. Küçük atölyeler kapandı.

7.Duyun-u Umumiye kuruldu.

6	Mustafa Kemal'in Suriye'de kurduğu cemiyetin adı
5	II. Balkan Savaşı'nda toprak aldığımız devlet
3	Mustafa Kemal'in sömürgecilğe karşı verdiği ilk mücadele
4	Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp Savaşı'nda mücadele ettiği devlet
1	Mustafa Kemal'in orduyu siyasetten ayırmadığı düşüncesiyle ayrıldığı cemiyetin adı
2	Mustafa Kemal'in kurmay başkanlığını yaptığı Hareket Ordusu'yla bastırdığı isyanın adı

9.	1	Trablusgarp Savaşı'na gönüllü olarak gitmesi	3	Çok Yönlülüğü
	2	Çanakkale Savaşı'nda düşmanın hangi yönden geleceğini bilmesi	4	Teşkilatçılığı
	3	Başarılı bir asker, bir devlet adamı ve lider olması	5	Liderliği
	4	Kurtuluş Savaşı'nda halkı örgütlemesi	1	Vatanseverliği
	5	Milli Mücadele'yi başlatarak Temsil Heyeti'nin başına geçmesi	2	İleri görüşlülüğü

10. 1. Trablusgarp 2. Şam 3. Vatan ve Hürriyet
4. 31 Mart Olayı 5. Balkan 6. Ateşemiliter

11.		Osmanlılık	İslamcılık	Türkçülük	Batıcılık
	Bu fikir Milli Mücadele'nin kazanılmasında etkili oldu.			X	
	Dil, din, ırk ayırt etmeden tüm Osmanlı tebaasını kapsayacak, Osmanlı halkını bir çatı altında toplayacak fikir akımıdır.	X			
	Bu fikrin savunucuları Avrupa'daki gelişmelerin örnek alınmasıyla devletin modernleşmesi gerektiği düşüncesindedir.				X
	Müslüman milletler arasında iş birliğini geliştirmeye çalışmıştır.		X		
	Bir kısım Osmanlı aydını, Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik fikrinden etkilenerek bu fikri savunmuştur.			X	
	Avrupa'da bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı gelişmelerin örnek alınmasını doğru bulmuştur.				X
	II. Abdülhamit tarafından desteklenen bu akım, Araplar'ın Osmanlı'ya karşı isyanıyla etkisini kaybetti.		X		
	Bu fikrin etkisiyle Tanzimat ve Islahat Fermanı ilan edildi.	X			
	Müslüman milletleri Osmanlı halifesi etrafında birleştirmeyi amaçlıyordu.		X		
	Temelinde gayrimüslimleri devlete bağlı tutma düşüncesi vardır.	X			

12. 1. Mahalle Mektebi
2. teğmen
3. Batıcılık
4. Şemsi Efendi Okulu
5. Sofya

13. 4. kutucuk

14.	4	İngiltere'de başlayan bu olayla üretim artarak mallar ucuzlamıştır.
	1	15. yüzyıldan itibaren gerçekleşen bu olayla dünyada bir çok yeni bölge keşfedildi.
	5	Bu olayla Osmanlı Devleti'nde din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin bütün vatandaşların kanun önünde eşit olduğu vurgulandı.
	2	Tüm dünyada eşitlik, adalet, bağımsızlık ve milliyetçilik düşüncelerinin doğmasına ve yayılmasına zemin hazırladı.
	3	Gayrimüslimlere devlet memuru olma hakkı verildi, cizye vergisi kaldırıldı.

15. 1. İslamcılık 2. Midye-Enez 3. Ziya Gökalp
4. Kanûn-i Esasi 5. Duyun-u Umumiye 6. Hareket Ordusu
7. Gelibolu-Bolayır

16. Öğrenci cevapları incelenir.

17. Coğrafi Keşifler
Reform
Aydınlanma Çağı
Sömürgecilik
Sanayi İnkılabı

Şifre: Rönesans

18. 1. Trablusgarp 2. Reform 3. Manastır
4. Sofya 5. Ziya gökalp 6. Kararlılık

19. 5 / 3 / 7 / 1 / 4

20. Öğrenci cevapları incelenir.

21. Minber / Mahalle Mektebi / Mehmet Bey

22. 1. Trablusgarp Savaşı 2. I. Dünya Savaşı 3. İtalya
4. Uşi Antlaşması 5. II. Abdülhamit

23. Teşkilatçılık
İleri görüşlülük
İnkılapçılık
Kararlılık

24. **Kronolojik:** Mahalle Mektebi
Şemsi Efendi Mektebi
Selanik Mülkiye Rüştiyesi
Selanik Askerî İdadisi
Manastır Askerî İdadisi
İstanbul Harp Okulu
İstanbul Harp Akademisi
- İlkokul:** Mahalle Mektebi
Şemsi Efendi Mektebi
- Ortaokul:** Selanik Mülkiye Rüştiyesi
Selanik Askerî Rüştiyesi
- Lise:** Manastır Askerî İdadisi
- Yüksekokul:** İstanbul Harp Okulu
İstanbul Harp Akademisi
- Selanik**
Mahalle Mektebi
Şemsi Efendi Mektebi
Selanik Mülkiye Rüştiyesi
Selanik Askerî Rüştiyesi
- Manastır**
Manastır Askerî İdadisi
- İstanbul**
İstanbul Harp Okulu
İstanbul Harp Akademisi

25. Osmanlıcılık fikir akımı ile hristiyanların müslümanlarla eşit tutulması, müslümanların devlete karşı tepki göstermesine sebep olmuştur.

Batıcılık ve Avrupai yaşam, toplum içinde gruplaşmalara neden olmuştur.

26. Türkçülük: Devletin adı, ünvanı ve Türk devletleri ile ilişkileri
Batıcılık: Avrupadaki gelişmelerin takip edilerek yeniliklere ayak uydurulması
27. Osmanlıcılık: Hristiyan azınlıkların Osmanlı Devleti'nden tamamen ayrılması ile İslamcılık fikrine geçilmiştir.
28. 1. Y 2. D 3. D 4. Y
5. Y 6.Y 7.D 8.D
29. Ömer Naci
Namık Kemal
Ziya Gökalp
Tevfik Fikret
Şifre: Kemal
30. Dış basını takip ederek gelişmeleri ve diğer devletlerin Osmanlı Devleti'ne bakışını doğrudan öğrenmiştir.
31. Şam
32. Selanik / Manastır / İstanbul
33. Selanik Askerî Rüştiyesi
34. Sofya
35. 1. D 2. Y 3. D 4. D
36. Manastır Askerî İdadisi
37. Örnek / tavsiye kaynaklar: 1. A1 / 2. B2 / 3. C2, C4
Boş bırakılan bölüm: Öğrenci cevapları incelenir.
38. 1. Mehmet Tevfik
2. Osmanlıcılık
3. Ateşemiliter
4. Namık Kemal
5. İslamcılık
6. Ömer Naci
7. Batıcılık
39. Öğrenci cevapları incelenir.
40. Sömürgecilik yarışı ortaya çıkmıştır.

41.

6	Mustafa Kemal'in <i>Minber</i> adlı gazeteyi çıkardığı şehir
3	Mustafa Kemal'in ateşemiliter olarak görev yaptığı şehir
4	Mustafa Kemal'in okula başladığı şehir
1	Mustafa Kemal'in ilk görev yeri
2	Mustafa Kemal'in emperyalizme karşı ilk mücadele ettiği yer
5	Mustafa Kemal'in vatan ve millet şiirleriyle tanıştığı şehir

42. İngiltere'de başlayan Sanayi İnkılabı ile küçük atölyeler yerlerini fabrikalara bırakmıştır. Avrupa'daki bu seri üretimle birlikte Osmanlı Devleti'nin ihracata bağlı gümrük vergisi azalmaya başlamıştır. Bu durum dolayısıyla Osmanlı Devleti birçok devletle kapitülasyon anlaşmaları yapmıştır.

Boş bırakılan bölüm: Öğrenci cevapları incelenir.

43. 1. 4-6-13
2. 11-12
3. 7-8-9
4. 1-3-4-6-13
5. 2-11
6. 5-10-14
7. 5-10-14
8. 6

44. Öğrenci cevapları incelenir.

45. Coğrafi Keşifler / Rönesans / Reform / Aydınlanma Çağı / Sanayi İnkılabı / Fransız İhtilali

46. a - D / b - Y / c - Y / d - D / e - D

47. D	66. D
48. C	67. D
49. D	68. C
50. D	69. D
51. C	70. C
52. B	71. A
53. C	72. D
54. C	73. D
55. C	74. B
56. C	75. B
57. B	76. D
58. B	77. C
59. C	78. A
60. C	79. A
61. C	80. D
62. C	81. B
63. D	82. D
64. D	83. C
65. B	84. B
	85. C

meb.gov.tr